

Î N C H E I E R E

25 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președinte completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari
Oleg Sternioală, Svetlana Novac

examinând cererea de revizuire depusă de către administratorul procesului de insolabilitate al Societății cu Răspundere Limitată „Galeria de Piatră”, Chilaru Adrian,

în cauza civilă la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Galeria de Piatră” împotriva Inspecției de Stat în Construcții privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2008 prin care a fost respins recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Galeria de Piatră” și menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2008 prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție și ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 25.04.2008, reclamantul SRL „Galeria de Piatră” a depus acțiune împotriva Inspecției de Stat în Construcții cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că prin procesul-verbal nr.16 din 23.05.2007, Inspecția de Stat în Construcții a constatat exagerări la volumul și costul lucrărilor executate de către reclamant la reconstrucția și redimensionarea Complexului Memorial „Eternitate” exprimate prin lucrări executate la un nivel scăzut al calității, cu rebut sau abateri de la soluțiile de proiect, cheltuieli nejustificate prin datele de evidență contabile, lucrări neexecutate, dar incluse în costul obiectului prezentat spre recepție, depășirea prețurilor stabilite în deviz și oferte.

Astfel, la 24.05.2007, Inspecția de Stat în Construcții a emis hotărârea nr.9 cu privire la aplicarea sancțiunilor economice, conform căreia reclamantul a fost sancționat cu amendă în sumă de 11550057,59 lei.

Reclamantul consideră că atât procesul-verbal nr.16 din 23.05.2007, cât și hotărârea nr.09 din 24.05.2007 sunt ilegale și ca urmare a solicitat anularea lor, invocând că Inspecția de Stat în Construcții a încălcat Regulamentul privind modul de executare a controlului de stat al calității în construcții, atunci când a efectuat controlul activității prestate de SRL „Galeria de Piatră” la Complexul Memorial „Eternitate”.

Totodată, a menționat că în procesul-verbal și borderoul de recalculare a costului lucrărilor executate nu sunt justificate exagerările costului lucrărilor, fapt confirmat prin evaluarea efectuată de ÎS „Audit și Evaluare”. A mai relevat că nu au parvenit reclamații de la gestionarul complexului memorial, Ministerul Apărării, iar prin rapoartele de încercări testate s-a constatat corespunderea standardelor existente.

Astfel, consideră că la emiterea hotărârii nr.9 de sancționare economică din 24.05.2007, Inspecția de Stat în Construcții a reținut neîntemeiat și ilegal încălcările reflectate în procesul-verbal nr.16 din 23.05.2007.

Prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20.12.2007, au fost admise integral pretențiile reclamantului, fiind anulată ca ilegală hotărârea Inspecției de Stat în Construcții nr.9 din 24.05.2007.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.04.2008, a fost casată hotărârea primei instanțe, cu scoaterea cererii de pe rol, din motivul nerespectării procedurii prealabile în contencios administrativ.

La 22.04.2008, reclamantul s-a adresat cu cerere prealabilă în scopul înlăturării acestei încălcări (f.d.5), respinsă de Inspecție prin scrisoarea din 24.04.2008. Reclamantul consideră ilegal răspunsul pârâtului întrucât faptul examinării pricinii și pronunțării unei hotărâri judecătorești servește drept motiv întemeiat pentru repunerea de către instanță a termenului de prescripție prevăzut în contencios administrativ.

Astfel, reclamantul a solicitat repunerea termenului de adresare în instanța de contencios administrativ omis din motive întemeiate (f.d.24) și anularea procesului-verbal nr.16 din 23.05.2007, și a hotărârii nr.9 din 24.05.2007 cu privire la aplicarea sancțiunilor economice aplicate de Inspecția de Stat în Construcții.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18.06.2008 a fost admisă renunțarea la capătul de cerere privind anularea procesului-verbal nr.16 din 23.05.2007 și încetarea procedurii civile pe acest capăt de cerere.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25.06.2008, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție și ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29.10.2008 a fost respins recursul declarat de SRL „Galeria de Piatră” și menținută hotărârea Curții de Apel Chișinău din 25.06.2008.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 29.05.2009, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de SRL „Galeria de Piatră”.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17.02.2011, a fost respinsă ca inadmisibilă o nouă revizuire declarată de SRL „Galeria de Piatră”.

La 23.04.2014, SRL „Galeria de Piatră” a depus o altă cerere de revizuire, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 29.10.2008 cu reținerea cauzei spre examinare în instanța de recurs și adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea privind anularea hotărârii nr.9 din 24.05.2007 emisă de Inspecția de Stat în Construcții.

În motivarea cererii de revizuire a invocat art.449 lit. a), b) și c) CPC, principalul argument constituindu-l sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010, pe marginea cauzei penale privind învinuirea lui Gusenco Elena (administratorul SRL „Galeria de Piatră”), a lui Bîrsan Dumitru (diriginte de șantier al SRL „Galeria de Piatră” la reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate”) și a lui Novicov Serghei (responsabilul tehnic al Primăriei mun. Chișinău la executarea

acestor lucrări de construcție), de comiterea infracțiunilor prevăzute la art.art. 195 alin.(2), 361 alin.(2) lit. b), 329 alin.(2), lit. b) CP.

Revizuentul menționează că sentință respectivă a devenit definitivă și irevocabilă, odată cu adoptarea deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 29.05.2013 și a deciziei Curții Supreme de Justiție din 25.02.2014, pe care le-a anexat la prezenta cerere de revizuire.

Revizuentul relevă că administratorul și dirigintele de șantier menționați mai sus, erau învinuiți că în baza contractului de antrepriză încheiat cu Direcția Construcții Capitale a Primăriei mun. Chișinău (Beneficiarul), nr.6/c din 09.02.2006, s-au angajat în calitate de antreprenor general să efectueze reconstrucția Complexului Memorial „Eternitate” situat în perimetrul străzilor Pan Halipa, A Mateevici și V. Alecsandri din mun. Chișinău, având ca scop însușirea mijloacelor financiare în proporții deosebit de mari din bugetul administrației publice locale a mun. Chișinău.

Însă, prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010, devenită irevocabilă la 25.02.2014, inculpații Gusenco Elena, Bîrsan Dumitru și Novicov Serghei au fost declarați nevinovați în comiterea infracțiunilor imputate.

Astfel, revizuentul consideră că sentința nominalizată are un impact major asupra prezentului litigiu soluționat de Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 29.10.2008, a cărei revizuire o solicită din mai multe considerente, pe care le-a expus într-o redacție amplă, fiind citate din sentința invocată mărturiile inculpaților, ale reprezentanților Primăriei mun. Chișinău, ale Inspecției de Stat în Construcții și din cadrul Institutului de Proiectări „Chișinău Proiect”. Apreciind mărturiile depuse de martori și probele la dosar, instanța a hotărât achitarea învinuiților indicați mai sus.

Revizuentul menționează că prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010 s-au constatat mai multe circumstanțe prin care se demonstrează ilegalitatea hotărârii nr.9 din 24.05.2007 emisă de Inspecția de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunilor economice față de SRL „Galeria de Piatră”.

Totodată, revizuentul a mai invocat și alte argumente privind ilegalitatea actului administrativ contestat și anume s-a referit la faptul că nu a ratat termenul de prescripție de 30 zile, stabilit de art. 14 alin.(1) a Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000, în intermediul căruia trebuia contestată hotărârea nr.9 din 24.05.2007 emisă de intimat, din următoarele considerente.

Hotărârea Inspecției de Stat în Construcție nr.9 de aplicare a sancțiunilor economice a fost adoptată la 24.05.2007, însă revizuentul nu a contestat-o cu cerere prealabilă, ci s-a adresat la 08.06.2007 direct în instanța de contencios administrativ, la Curtea de Apel Chișinău, cu acțiune privind anularea actului administrativ, adică peste 15 zile de la emiterea hotărârii. De aceea, prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 16.04.2008, cererea de chemare în judecată a revizuentului a fost scoasă de pe rol, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă. La 22.04.2008, adică peste 6 zile, s-a adresat cu cerere prealabilă în adresa intimatului pentru anularea hotărârii nr.9 din 24.05.2007, care a fost respinsă prin scrisoarea nr.984/5-6 din 24.04.2008 (f.d.39 VII).

Revizuentul menționează că la 25.04.2008 a depus o nouă acțiune la Curtea de Apel Chișinău privind anularea hotărârii nr.9 din 24.05.2007, invocând art. 278 CC și anume „Dacă instanța judecătorească a scos cererea de pe rol, cursul prescripției extinctive care a început pînă la intentarea acțiunii continuă fără întrerupere”.

Conducându-se de prevederile normei expuse mai sus, revizuentul menționează că a contestat hotărârea nr.9 din 24.05.2007 în termen de 21 zile de la emiterea

acesteia și consideră că s-a încadrat în termenul de prescripție stabilit la art.14 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ.

Totodată, revizuentul consideră că hotărârea nr.9 din 24.05.2007 emisă de Inspekția de Stat în Construcție este ilegală și urmează a fi anulată deoarece a fost emisă cu încălcarea competenței și a procedurii stabilite la art. 26 alin.(l) lit. a), b) și c) din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art.451 CPC al RM cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449, cu anexarea probelor confirmative.

În susținerea cererii de revizuire, revizuentul a indicat drept temei art.449 a), b), și e) CPC, precum că s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă; au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii; s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

Revizuentul a menționat că principalul temei al revizuirii este sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010, devenită irevocabilă la 25.02.2014, pe marginea cauzei penale privind învinuirea lui Gusenco Elena, Bîrsan Dumitru și Novicov Serghei, de comiterea infracțiunilor prevăzute la art.art. 195 alin.(2), 361 alin.(2) lit.b), 329 alin.(2), lit.b) CP.

A invocat că prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010, inculpații Gusenco Elena, Bîrsan Dumitru și Novicov Serghei au fost declarați nevinovați în comiterea infracțiunilor imputate și precum că s-au constatat mai multe circumstanțe prin care se demonstrează ilegalitatea hotărârii nr.9 din 24.05.2007 emisă de Inspekția de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunilor economice față de SRL „Galeria de Piatră”.

În contextul sentinței invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că revizuentul nu precizează la care temei de revizuire se referă sau se încadrează respectiva sentință din cele trei invocate, prevăzute la art.449 CPC, lit.a), b), și e).

Totodată, raportând sentința adoptată de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010, irevocabilă din 25.02.2014, la hotărârea nr.9 din 24.05.2007 emisă de Inspekția de Stat în Construcții cu privire la aplicarea sancțiunilor economice față de SRL „Galeria de Piatră”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa legăturii de cauzalitate între acestea două, respectiv lipsa temeiurilor de revizuire prevăzute la art.449 CPC, lit.a), b), și e) invocate de revizuent.

Astfel, prin hotărârea nr.9 din 24.05.2007, Inspekția de Stat în Construcții a constatat exagerări la volumul și costul lucrărilor executate de către reclamant la reconstrucția și redimensionarea Complexului Memorial „Eternitate” exprimate prin lucrări executate la un nivel scăzut al calității, cu rebut sau abateri de la soluțiile de proiect, cheltuieli nejustificate prin datele de evidență contabile, lucrări neexecutate,

dar incluse în costul obiectului prezentat spre recepție, depășirea prețurilor stabilite în deviz și oferte.

Or, prin sentința adoptată de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010, învinuiții au fost achitați de comiterea infracțiunilor de escrocherie; de neglijența în serviciu; de confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false, infracțiuni prevăzute la art.190 alin.(5), 361 alin.(2) lit. b), 329 alin.(2), lit. b) CP.

În acest context, coroborând sentința adoptată de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 14.04.2010 cu hotărârea nr.9 din 24.05.2007 emisă de Inspecția de Stat în Construcții, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează lipsa legăturii de cauzalitate între acestea și lipsa temeiurilor de revizuire prevăzute la art.449 CPC, lit.a), b), și e) invocate de revizuent.

Or, dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești independentă și imparțială, garantat de articolul 6 § 1 din Convenție, trebuie interpretat în Preambulul Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante.

Unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că procedura de revizuire nu trebuie folosită de către instanțele naționale într-o manieră incompatibilă cu principiul securității juridice (cauza „Sfinx-Impex” SA c. Moldovei, nr. 28439/05 din 25 septembrie 2012).

Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat (res judecata).

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența Curții Supreme este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) contra Moldovei, E. Duca contra Moldovei ș.a).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de administratorul procesului de insolabilitate al Societății cu Răspundere Limitată „Galeria de Piatră”, Chilaru Adrian.

În conformitate cu, art. 453 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge cererea de revizuire depusă de administratorul procesului de insolabilitate al Societății cu Răspundere Limitată „Galeria de Piatră”, Chilaru Adrian, ca fiind inadmisibilă.

Încheierea nu este supusă nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii:

Nicolae Clima

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

Svetlana Novac